

raiguera

NUM. 0 NOV. 83 75 PTES.

R E V I S T A

ESPECIAL
DIJOS BO

YNCA

CABEZA DE PARTIDO

PROVINCIA DE LAS BALEARES

stromboli

pizzeria

cafeteria

G. VIA COLON, 14

EDITORIAL

Surt al carrer després d'una innumerable sèrie de dificultats que hem aconseguit vèncer i que subratllen el caràcter d'aventura que té, avui com sempre, el fet de treure una publicació. Som aquí, i mentre hi niguem volem que la nostra presència es noti.

Venim amb la força que ens dona la nostra absoluta independència de qualsevol persona o entitat. Aquesta circumstància ens permetrà opinar lliurement sobre tots els temes, sense por a les conseqüències, sense cap tipus de censura. Ens hem proposat remoure les aigües sovint estancades de la cultura i la vida en general d'aquesta ciutat, Luça, a la qual estimam malgrat tot.

La tradicional laboriositat d'aquesta ciutat ens priva a vegades d'exercir la crítica o la convivència. No vivim a una ciutat-dormitori, sinó a un poble viu, on passen coses, on es prenen decisions amb les quals no tots estan d'acord, i volem dir quines són.

Amb el vostre suport, i mentre ens durri la corda, remourem els fonaments condormits d'una societat que ha canviat i que no pot seguir vivint amb esquemes desfasats i putrefactes.

DIJOUS: REAGAN, REBBAE, RAIQUER
pregunta: Quin són els tres dijous de s'ony que ens
resposta: Són dos. es dijous bo i ja el coneixem. Mercat, gent, olives, turistes, cantanyes, caramels, xapa-xups, joguets, porcs, bous, vaques, negrets i un bon tros per plaça.

En REAGAN, també el coneixem bé. És un pintoler que dispara tot i que per desgràcia entra al nº 1 del Hit-parade amb: "GARRANADA LAND DREAMED BY ME".
 És REBBAE és menys conegut. Chapeau! Bob Marley. i RAIQUER?, què voleu que vos diguem de RAIQUER? És filosòfica, de plàstic, tercermundista, intel·lectual com diuen alguns mitjans de comunicació, boiomeris, amena, un tebeo, simpàtica, sensual, agradable, exòtica, atípica...

però... tot això junt és molt més que un paper, més que una revista és una il·lusió. i "los sueños, sueños son".
 somiau!!
 PD.-hasta pronto xati! ♥

Raiquer

JO NO HI ERA, PERÒ...

Fa seixanta anys el DIJOURS B0 era, com ara, la gran fira de Mallorca sencera, però amb un caràcter casi exclusivament pagès, a diferència d'avui dia que és molt més variat, per la resta poca diferència, com podem comprovar amb la crònica del periòdic inquer "Ca Nostra".

Dijous B0, 15 de Novembre de 1.923.

"Favorit per un dia esplèndit es celebrà la fira del Dijous B0. La concurrència fou grossa de tot.

Els trens ordinaris i extraordinaris venien replets de gent. Per tot es veien autos, camions, carnuats i tota classe de vehicles que aportaven dijo vers de tots els pobles de Mallorca."

"Per nostras places i carrers principals, atapaïts de parades i taules ambulants, es feia difícil la travessia per la molta gemació que aflua de tots els endrets."

"An el mercat abundaven el bestiar somerí i boví, en cada soca d'arbre n'hi havia quatre o cinc de fer mats. Pobres arbres!. L'oferta de porcs no era tan grossa degut, sens dubte, que els corredors ara los van a cercar qualsevol dia a les pròpies assolles del pagès. Per això, aismateix n'hi havia d'horrorosos pel seu pes. Lo que notarem era molts de mages per engraixar."

"En una paraula, les fondes i cases de menjar, casi podem dir que es veien asaltades per la gent que vo

lia passar miques confortants, veent-se moltes famílies particulars haver de parar taula pels externs amb aquell acolliment que els inquers saben fer-ho! Un any després, i pot ésser l'única vegada en l'història, es celebraren dos Dijous Bons. El 13 de Novembre de 1.924 el mal temps va fer que la fira fos poc animada, però a proposta del comerciants inquers, vuit dies després torna ésser DIJOURS B0.

Ca Nostra, 22 de Novembre de 1.924.

"una comissió de comerciants d'aquesta ciutat demana al Sr. Batle que disposés la repetició de la dita fira, tota vegada qu'el dia senyelat havia fet un temporal que retregué la venguda de gent externa.

"Tenguent en conta que no havia de donar perjudicis a ningú i en canvi si beneficis dita repetició del Dijous B0, nostro Batle ordenà que, per crida i per la premsa se fes públic que dita fira se repetiria el dia vint del corrent i sollicità que la música del Regiment donàs un concert en obsequi dels fiers."

"La Companya de Ferrocarrils secundant la disposició, organitzà un servici de trens extraordinari p'el nou Dijous B0 i tot això donà per resultat que vengueren un milenar de personas que haurien vengudes si no fos estat fira. En bon temps contribuí, també, a que fos animada".★

o o o

p. galera

Cafeteria Chivas

C/. Salord, 31
Tel. 50 27 46 - INCA

BOUTIQUE

MARXA

ROBA JOVE

Vidal, 3

tel. 504 594

Inca

Es obligat a n'aquest Dijous Bo fer un balanç de les fires 83, és la segona vegada que les organitza l'Associació de Comerciants i tal vegada sigui hora de sospesar els resultats.

Evidentment i sense cap dubte les fires darrerament han reviscolat amb força, la gent, tant els inquers com els de fora vila, han respost afirmativament a la crida de les fires, els carrers Major, Comerç, Sirena i les places d'Orient i Mallorca han rebut molts de viants desitjosos de passar un diumenge al.llegre. Han quedat satisfets?. Aquesta és una pregunta per una enquesta, però la premura del temps ens impedeix donar estadísticament una resposta. Ara bé, es poden treure una sèrie de conclusions clarificadores.

fires 83

Cronològicament direm que la primera fira, habitualment la menys animada, ja va mostrar més gent que anys passats encara que la programació d'actes fou més pobre que la participació popular, un poble com Inca no és mereix tan poca cosa; passin els homenatges a dos homes que bé els mereixen, ens referim a Timoner i Mas, protagonista sense cap dubte d'aquesta primera fira, però de la resta res hi a destacar: coets, traques, pasacarrers i trencadissa d'olles són actes poc imaginatius i reiteratius i els infants ja s'avorreixen. Necessiten més activitats i sobretot diferents, dinàmiques i participatives. L'exhibició dels gimnastes i les danses no bastaren per acabar d'omplir una fira que més pareixia una festa de pati de col.légi que la festa d'un poble de més de 20.000 habitants.

Però confiavem en la segona, i tampoc la segona oferia gaire cosa si exceptuam l'actuació del grup de teatre CUCORBA de Muro, que congregà un gran nombre de persones a la plaça de Mallorca per veure la representació d'"En Toni Mig dimoni i els estudiants de la Cova". Així i tot els espectadors que es reuniten al voltant de l'escenari varen haver de romandre drets, ja que els organitzadors no posaren cadires; negligència o oblit... Marescut com cada any l'homenatge a la vellesa i vistosa la desfilada

de cotxes antics, actes que més pareixen fets per omplir un programa que per l'interés que desperten. I parlant d'omplir cal dir que semblen molt vius els organitzadors quan citen com a acte la disputa del partit de fútbol entre el Constància i el Ferreries; no senyors això no ho han organitzat vostès, a principi de temporada ja ho sabien que es jugaria aquest partit. Repetim, sembla que allò que importa és omplir, que sembli que es fan moltes coses.

I de la tercera i darrera fira que me'n direu? Aquí la vergonya ja se'ns apodera de tots els inquers honrats quan veim que darrera molts de colorins s'hi amaga una buidor que és penosa. Comentar aquesta darrera fira es solament afegir més penes a les ja esmentades. Una carrera popular, un festival amb pallasos (?) i un Festival (?) "GRAN FESTIVAL", que ni tan sols va poder salvar l'emissora local Radio Balear, completaren un programa que fa massa anys que és repeteix i que no pareix poder esser millorat ni per l'Associació de Comerciants ni per l'Ajuntament. El poble no es mereix això, el ressorgiment de les fires ha de passar forçosament per una millora en tots els aspectes, la recuperació digna de les festes, si no es fa amb ganes, les fires tornaran a mancabar. Jo al manco no voldria que diguessin de mi que estava amb els organitzadors que destrossaven les fires d'Inca i manco amb els que les mataren.★

busqueret

Canon

COPIADORAS - M. ESCRIBIR ELECTRONICAS

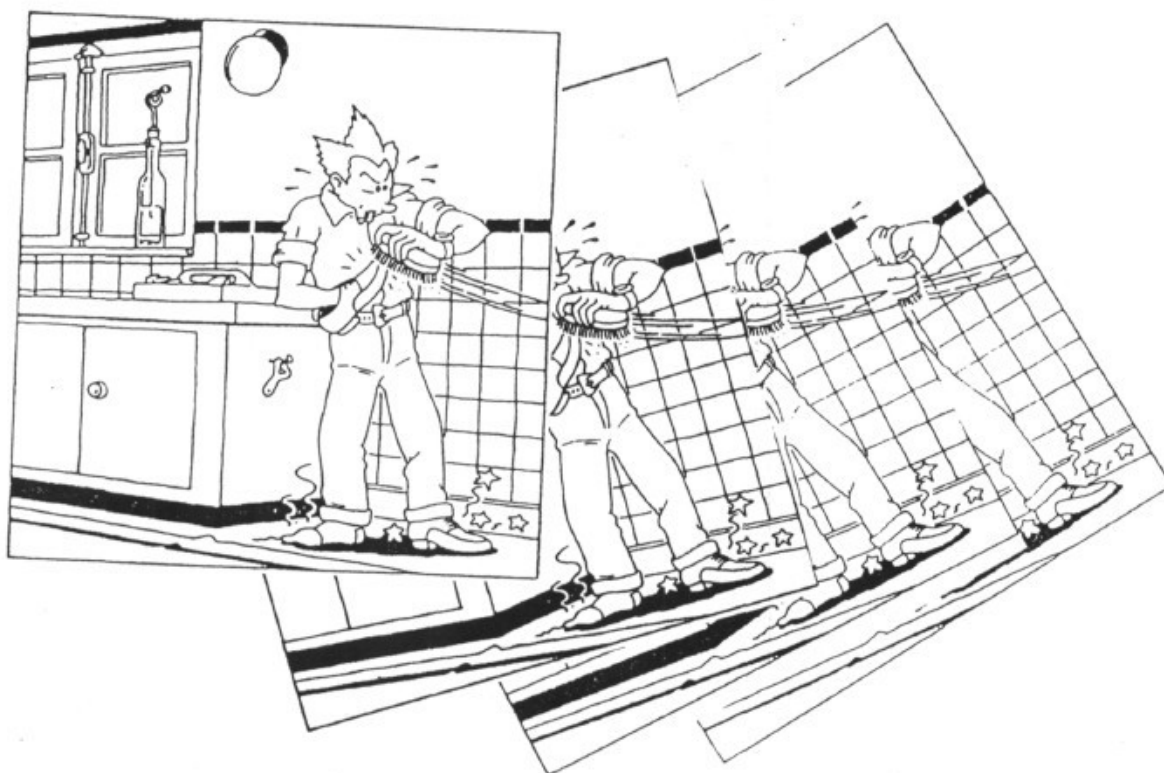
Pedro Salas Bennasar
DISTRIBUIDOR

Obispo Llopart, 105 - 107

Tel. 505391

INCA (Mallorca)

sabata

"Finalment, entorn dels peus es fermes una pell revenguda però blana a la vega-da. Per norma general, la pell suau és elàstica i s'adapta bé a la forma del peu, però la dura no ho fa de cap manera. Estan fetes, les pells, de peces gruixa-des de cuir d'animal, arrencades amb ganivets, posades en remull a l'aigua, i penjades al sol tant de temps que s'han endurit i adobat. Amb això, els Papalagi construeixen una espècie de canoa amb els costats alts, suficientment gran perquè el peu hi encaixi. Una canoa per al peu dret i una canoa per al peu esquerre. Aquests petits "peus-barques" es mantenen subjectats a l'entorn dels turmells amb cordes i ganxos per protegir el peu dins una forta càpsula, talment un caragol a la seva closca. Els Papalagi duen aquestes pells des del matí a la nit, les duen també en els seus viatges i quan ballen, i les duen fins i tot quan fa tanta calor com abans d'una tempesta de pluja tropical.

Tot això va contra la naturalesa, i també així ho entén l'home blanc; cansa els seus peus i semblen ja morts i pudents, i com que els peus dels europeus han perdut la manya per agafar coses o enfilar-se pels arbres, els Papalagi

tracten d'amagar la seva vergonya embetumant aquests cuirs animals, que originàriament pareixien vermellencs, amb una espècie de greix que, després d'haver-lo estès fregant, els fa lluir. Resplendeixen amb tanta brillantor que els ulls no poden suportar l'esclat i els han de desviar...".

LOS PAPALAGI, discursos de
TUIAVII DE TIAVCA.
reunits per: ERIC SCHEURMANN.
Pastanaga editors. Barcelona-77.

Bocabadat, embambat davant la televi-sió: ¿Què passaria si als informatius, a l'hora de presentar els convidats o el mateix presentador, els reportatges... els càmeres, en lloc de presentar-los de pint cap amunt, amb la cara ben maquillada, els enfocassin dels genolls cap enterra?.

Potser els coneixeríem aviat, dient: "mira-te'l, el Felipe, o el Julio, o gent de "bussines", o la "faraona". O toreros, o soldats, o busos...

Potser aquest seria el món al revés perquè la nostra indústria sortís al pas de la crisi que començà pel '76 amb l'augment d'aranzels al calçat espanyol per part d'Estats Units (el millor client

amb el 80% de les exportacions) d'un 133 a un 483 per cent.

Molts del més de 20.000 habitants d'Inca tenen relació amb la pell i la sabata. Els oficis i beneficis són diferents: curtidors, talladors, ripuntadores, montadors, desviradors, raspadors, envasadors, modelistes, patronistes...

Abans no es distribuïa tant la feina. Només hi havia sabaters, un dels oficis més antics, que a més de fer les sabates, les venien.

Poc a poc entra l'especialització: al segle XVI, dins els "gremis", ja trobam que els mestres es divideixen en: a). mestres grossers o d'obra grossa, b). mestres d'obra prima o primaters, i c). mestres tapiners. Això segons fessin sabates per als pagesos o menestrals del poble, o sabates fines i delicades per als senyors i gent noble, o tapins per a dones.

Fa sis anys (1.977) se celebrà a Inca, en aquestes dates, el centenari de la creació de la primera fàbrica, encara de treball manual, per mestre Antoni Fluxà, però la història, l'hem de començar de més enrera.

Les sabates han arrossegat molta pols, encara que les "Descalzas" tenen poc a veure amb aquesta contarella. Els egip-

cis duïen sandàlies en forma de barca, els grecs les utilitzaven amb tires de pell, els romans en deien "soleas" i a las sabates "calcos" i a les botes "coturnos". Els babilonis plantofes, els indis nord-americans mocassins... i així en podríem anomenar, de models, fins arribar als d'ara.

Amb l'arribada dels catalans s'organitza el primer gremi de sabaters, autoritzat el 28 de març de 1.370. La paraula "mestre", ara en desús, servia per anomenar l'artesà que havia après tots els secrets de l'ofici, ja fos fuster, terrisser, teixidor, sabater... Tots tenien el seu gremi i per aconseguir el mestratge abans havien de passar per "mossos" -"fer el mossatge"- i fadrins, feina que els duia de sis a vuit anys.

Fins el 1.810, la mà va ser l'eina més estimada pel sabater. En aquesta data és quan els estudiosos situen la invenció de la primera màquina relacionada amb la confecció de la sabata, obra de l'anglès BRUNEL, màquina que només era una premsa que subjectava les soles per poder-les tallar millor amb el ganyet. Molt ha plogut de llavors ençà (malgrat la sequera d'ara), fins arribar a la maquinària que avui és la que fa la sabata.★

xesc

LABA

caza·pesca·deportes

bernardo salas, 17/tel. 500721
inca/mallorca

ASSEGURANCES

ASSESSORAMENT

ECONÒMIC I

CONTABLE

Sant Bartomeu, 3 Telefon 504988

FOTO ESTUDIO

ALEXANDRO

FOTOS CARNET AL INSTANTE

REPORTAJES FOTOGRAFICOS Y EN VIDEO

NOVEDAD: RETRATOS EN BLANCO Y NEGRO

REPRODUCIMOS SUS FOTOS ANTIGUAS

Carrer de la Pau, 42-tlo. 5016 26

.....
¡EL FUTURO YA ESTA AQUI!

EL ORDENADOR FAMILIAR CON COLOR Y SONIDO.

REGALESELO A SU HIJO

PUNTO DE VENTA AUTORIZADO

• ALEXANDRO, C/ Pau, 42 - INCA

Escola Municipal:Música Acadèmica

per a tothom

A Inca es pot estudiar música fins i tot sense pagar un duro. Però el problema no és de doblers, segons en Rafel Martínez, director de l'Escola Municipal de Música, subvencionada per l'Ajuntament, sinó que, molt al contrari, "els pobles pobres són els més aficionats a la música i en canvi en els rics, como a Inca, la gent té doblers per gastar i dedica el seu temps lliure a ballar a les discoteques i a distreure's i no volen esclavitzar-se amb una activitat que requereix disciplina i esforç".

ELS MITJANS SON MOLT PRECARIS

L'Escola Municipal de Música sobreui en una sala del Mercat Cobert molt precàriament, en una situació que no es correspon amb el seu nom ostentós. Com ens comenta el seu director, "per no tenir, no tenim ni lavabo, i hem d'anar a un bar de ací davant". Fa quatre anys que va començar a funcionar aquesta escola, primer a un local devora el col·legi de la Salle, després a Sa Quartera i ara al mercat cobert. El número d'alumnes ha anat augmentant poc a poc. "Vàrem començar amb poca gent i hem arribat a tenir devers cent alumnes, però uns vint ja s'han cansat. Venen d'Inca i de quasi tots els pobles de la comarca".

L'ensenyança en aquesta escola de música ve determinada per la personalitat i formació, eminentment clàssica, del seu director i únic professor; per les possibilitats econòmiques, que són poques; i per la mentalitat de l'Ajuntament que és més aviat estreta.

FORMACIO ACADEMICA

No és estrany, doncs, que en aquesta escola s'impartesqui una formació musical més aviat acadèmica i no es cerqui en absolut el joc o l'experimentació ni es fomenti l'instint musical dels alumnes o la seva iniciativa. "Crec que la música clàssica", ens diu en Rafel Martínez, "és més disciplinada i matemàtica que no altres músiques

més actuals, com per exemple el jazz que permet més improvisació, i que és una llàstima que no s'estudiï a Mallorca. Aquí, a Espanya, no hi ha professors amb una formació adequada per ensenyar músiques d'aquets tipus, més "improvisatives". De tota manera, en aquesta escola poden adquirir una base aquells a qui els interessin músiques més modernes. Ací admetem tothom".

UNA BANDA DE QUARANTA MUSICS

"Primer s'aprèn solfeig i teoria de la música i més tard cadascú tria un instrument dels que solen compondre una orquestra o una banda de música". Perquè la gran il·lusió d'en Rafel Martínez, com a bon valencià, és fer una gran banda de música a Inca. "Quan jo vaig venir a aquest poble, la banda "Unión Musical Inquense" estava formada per quinze músics i actualment són uns trenta. Crec que passats quatre o cinc anys hi pot haver una banda de quaranta músics". Hi ha alumnes que també estudien al Conservatori de Palma i els més aprofitats fins i tot arribaran a viure de la música. "Hi ha tres o quatre alumnes que podrien arribar a sergents d'una banda militar o estar en qualsevol banda municipal".★

Joan Ramis Otazua

Fotos: Miquel A. Quetglas

pinguin

LLANES

VALRIU

esmeralda

FERRETERIA COLL

Rivindda del Bibe Llompart, 189 - 191 - Carrer der Tren, 38 - Tel. 5008 92
Plaça Santa Maria la Major, 13 - 14 - Tel. 5004 86

INCA - Mallorca

distribuïdor per a Inca

de trepans i accessoris **BOSCH**

Productes fitosanitaris **BAYER**

A més de tot tipus d'articles
per al BRICOLAGE i el vostre taller

filatèlia

El criteri que segueix Correus i Telecomunicacions per concedir un matasegell especial són del tipus de promoció per a les Ciències, les Lletres o qualsevol altra manifestació de la Cultura, així com el Comerç, la Indústria, i en general tota activitat que sigui d'interès per amplis sectors de la vida nacional, o que tenguí un marcat sentit social.

Fa temps que un quants amics col·leccionistes de segells d'Inca pensaven en l'idea de demanar un matasegell commemoratiu de la fira "Dijous Bo" per considerar que reunia tots els requisits a tenir en compte. Per això enguany volgueren donar la passa de dur a termini aquest projecte i en la col·laboració de l'Ajuntament sol·licitar-lo. La Direcció General de Correus i Telecomunicació va contestar afirmativament per considerar que la Fira de "Dijous Bo" és d'indubtable interès per un ampli sector nacional i un marcat sentit social suficient per la presència dels serveis postals especials a la ciutat d'Inca.

Es per això que l'Associació Filatèlica, entitat organitzadora de la V Exposició Dijous Bo, posara en circulació del 13 al 17 de Novembre un sobre commemoratiu i que es podrà matasegellar a l'estafeta temporal que Correus instal·larà al mateix local de l'exposició a Casa Pedros, carrer Major nº 21 d'Inca. Vol dir que tots els sobres de cartes que se matasegellin a l'exposició sortiran de Correus amb aquest matasegell especial

i que per tant podran arribar a qualsevol part del món, donant a conèixer i promocionant d'aquesta manera la nostra Fira de "Dijous Bo".

Es important recalcar que el matasegell, com a concepte filatèlic, és una estampeta de control oficial de Correus per inutilitzar un o més segells i que és la confirmació del pagament de la tasa a canvi del corresponent servei de domiciliar a qualsevol part del món la lletra o altres enviis postals. En la realitat el matasegell especial dóna valor oficial al document postal i aquest és el motiu de l'interès dels col·leccionistes.

o o

L'emissió oficial de sobres serà de 500 exemplars numerats, encara que hi haurà a disposició dels visitants de l'exposició sobres sense numerar.

ES CA D'INCA

L'escut d'armes de la ciutat d'Inca és un ca, símbol de la fidelitat, i és tan antic que una inconcussa tradició, que recolzen Binimelis i Dameto, assegura, que en temps de la conquesta ja tenia Inca aquest animal per divisa; i que quan el rei D. Jaume I d'Aragó va rebre, a prop de la ciutat de Palma, al moro Benahabet, senyor de la vila d'Inca, entregar a aquest per seguretat de les seves gens un pendó, que consistia en un estandart amb les armes d'Aragó, perquè se juntassin amb les de la vila d'Inca que eren un ca de plata dins un camp blau. ★

Nº - 1

Autopista Palma-Inca a debat

El passat 19 d'octubre, Sa Quarta fou escenari d'una taula rodona sobre l'autopista i la seva possible prolongació fins a Inca, qüestió que després d'uns anys de silenci torna a reviscolar amb força. L'acte estava organitzat pel col·lectiu promotor del Centre de Cultura Popular que iniciava així les seves activitats.

Faltaren a la taula els portaveus de la CAEB (adduint discrepàncies empresarials amb l'Associació de Comerciants d'Inca) i el G.O.B., aquest darrer inexplicablement. Tot i això, el debat resultà ben profitós i divertit, fins i tot. Davant d'una trentena de persones, Joan Verger (per le conselleria d'Ordenació del Territori), Jaume Estrany (d'Unió de Pagésos) i Vicenç Siquier (membre de l'Associació de Comerciants, a títol individual) explicaren el perquè de les seves postures en aquest problema.

Joan Verger manifestà que el Govern Autònom havia pres la iniciativa de proposar l'allargament de l'autopista atenent dues raons bàsiques: l'excessiva congestió de tràfic que pateix la carretera Palma-Inca i la necessitat de tenir vies de comunicació ràpides a una illa que viu del turisme. Jaume Estrany recordà que la UPM ha estat una de les entitats capdavanteres en la lluita contra l'autopista des dels primers moments i reafirmà tal posició dient que aquella produiria una divisió física de Mallorca, faria malbé els pagesos posseïdors de finques per on hauria de passar l'autopista i contribuiria a degradar encara més l'angoixosa situació del camp illenc. Vicenç Siquier posà l'èmfasi en els perjudicis que ocasionaria al comerciant inquer la realització del projecte puix que molta gent podria decidir donades les facilitats anar a comprar a Ciutat en lloc de fer-ho aquí mateix.★

Fotos: Miquel A. Quetglas

SE VENDEN PISOS

DE PROTECCION OFICIAL EN SELVA

FACILIDADES DE PAGO

INFORMES EN OBRA C/ FONT s/n

CONSTRUCCIONES JOSE AMER INCA

C/ Fray Torrens, 24 Tno. 50 06 38

LLIBRES
ARTS MANUALS

Casa Pedros

Mateu Coli Cerdà

Carrer Major, 21 - Telèfon 50 19 46

INCA (Mallorca)

APARADOR

Per Neig Ferrer

Amb aquesta secció no pretenim fer propaganda de cap comerç i, al mateix temps, voldriem -- fer-ne de tots els que a Inca és troben. Volem en definitiva intentar descobrir amb vultros una sèrie de productes atractius i que -- poden donar al avorrit i, massa sovint desa-- gradable, per raó dels preus, fet d'anar de -- tendes, un cert atractiu. Per començar, res millor que recordar els pro -- ductes més típics de la nostra primera fira, del "Dijous Bò".

CASTANYES, EXOTIQUES PERO MENYS

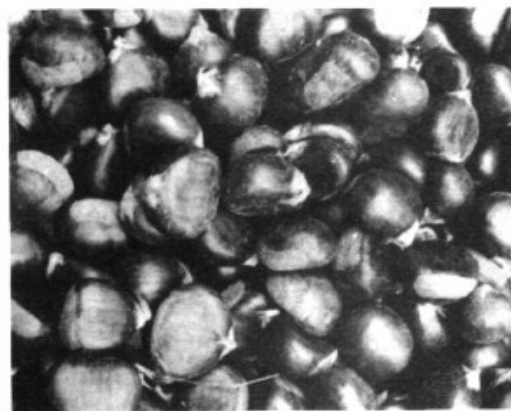
Castanyes tendres i lletoses, com us menjava amb la vista! i Com us mastegava llargament -- per sentir dins la boca la morosa frescor làc tea, o 'castanoe molles', que m'agradàveu --- abans que Virgili m'ensenyàs d'estimar-vos!". La cita és de Llorenç Riber que recorda en el seu llibre "Minyonia d'un infant orat" les se

ves anades al "Dijous Bò". Avui les castanyes han perdut un poc el seu encís de menjar pro -- hibit i raríssim. Esperò una bona excusa el se guir la tradició per proveïmos d'un grapat -- d'aquests fruits. Son delicioses rostides, -- crues o com la nostra particular colec.ció de receptes ens aconselli. Les trobarem a qualse -- vol estesa del carrer Major. Els preus, ben a prop de les 200 ¢ el quilo.

SIURELLS

Segurament siguen els siurells la contri -- bució més important d'Inca al tipisme mallorquí. De no mentir les cròniques, aquestes figures de fang se conformaren en el seu actual dise -- ny a Inca, fruit de la feina d'un gerrer a -- bans Frare i produït d'una tradició que és re -- munta als primers pobles que tengueren la -- sort de poblar aquesta Illa. Els siurells han passat a esser quelcom tan universal que ja -- no és privatiu d'Inca. En tot cas pot esser bona idea comprar-ne qualcun. Les trobarem en els llocs del carrer i els tenim de tots ta -- manys i preus des de 25 ¢ a dues mil cinc-centes.

OLIVES

Probablement el producte del camp més típic de fires és la oliva. En tenim de totes castes, -- totes amb el segell de les nostres oliveres -- muntanyenques. Ara és el moment de proveïmos del fruit per trencarlo. Per suposat també -- son bones les pansides. Es preu entre 120 ¢ i 200 ¢ el quilo.

ROSARIS, MISTERIS DE CONFIT

Els rosaris, típica i original llepolia de fi -- res, ha canviat amb el temps, sempre variant -- sobre la mateixa base de carabassat, galletes dolces i xocolata. El que no ha canviat és la bulla dels menuts quand el se satjen..... i quan el tasten. Des de un pam a cin metres, -- les trobam a qualsevol pastisseria. Preus: en -- tre les cent i les dues mil pessetes.

N

o és la nostra intenció fer ací una biografia exhaustiva de Mestre Antoni Torrandell sinó donar les dades més importants per divulgar la figura d'aquest músic inquer. Donam les gràcies a mossen Joan Parets qui ens ha facilitat el material del seu arxiu per aquest article. Principalment hem utilitzat la "Historia de Mallorca" i l'obra "Antonio Torrandell, músico contemporáneo" de Bernat Torrandell, fill del músic.

Antoni Torrandell Jaume, nascut a Inca en 1.881, va començar a estudiar música amb el seu pare, Joan Torrandell, organista de l'església parroquial d'Inca. Va continuar els seus estudis a Palma a partir de l'any 1.893 i a Madrid a partir de 1.899, on va obtenir el primer premi de piano en el concurs de 1.900 i el primer premi d'Harmonia en el concurs de 1.903.

Anà a París el 1.905 i estudia amb Charles Tournemire, deixeble de Cesar Frank. En 1.906 es casà amb Maria Beltrán Donà concerts als principals teatres i sales de concerts. En 1.911 ingressa sense examen a la "Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique de France". En 1.913 la seva sonata per a violoncello i piano és premiada en el Concurs Internacional de la "Société Nationale des Beaux Arts" i s'estrena al "Grand Palais des Champs Elysées". Com veim, Torrandell havia assolit una posició brillant dins el món de la música a França i, per tant, a Europa. Es en aquest moment quan es produeix la Primera Guerra Mundial de 1.914 que l'obliga a abandonar França. Passà a viure a Mallorca. Aquest serà uns dels fets que li impediran una major projecció com artista a nivell internacional.

Torrandell torna a París en 1.919 i allà torna a començar la seva activitat anterior i els seus contactes amb el món musical. Retroba el camí de l'èxit. En 1.925 per l'emissora de la "Tour Eiffel" s'emeta un programa dedicat a obres d'en Torrandell. En 1.927 té lloc un festival de les seves obres a l' "Université Merceau". En 1.932 s'estrena a la catedral d'Orléans la seva Misa "Pro Pace" per a dos organs i un coro mixte de dues-centes veus. Segons les cròniques el seu èxit va ser espectacular.

El 1.933 és fonamental per la vida de Torrandell. La mort de la seva mare és una altra de les circumstàncies que obstaculitzaren la seva consagració artística a França. El seu pare li prega

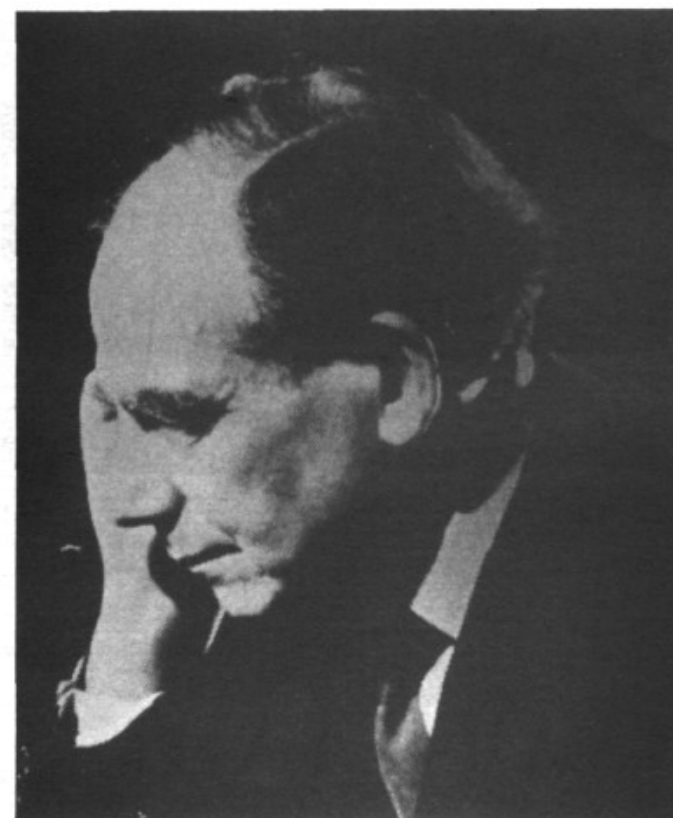
Mestre Torrandell: home i músic

que torni a Mallorca ja que es troba vell i malalt. Ell torna en un acte d'amor filial que suposa un sacrifici de la seva vida artística. Després vingué la Guerra Civil espanyola i la Segona Guerra Mundial que l'impediren de tornar a França. Com assenyala Joan Mª Thomas, "Torrandell resta definitivament i totalment aïllat". A partir d'aquest moment, es dedica a la composició. En 1.953 es anomenat acadèmic de numero de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Sebastià. En 1.959 obtingué el Premi Ciutat de Palma per la seva obra "Réquiem". En 1.960 és anomenat membre d'honor de les Joventuts Musicals Espanyoles.

Mor en 1.963 a Palma i des d'aleshores hi ha un llarg camí d'oblit i recuperació de la seva obra. En 1.983 l'Ajuntament d'Inca el declara fill il·lustre i organitza l'homenatge que tindrà lloc el proper dissabte dia 19 de novembre.

La seva obra és molt extensa: 39 obres per a piano, 33 per a orquestra, 2 per a piano i orquestra, 1 per a violí i orquestra, 4 per a soprano i orquestra, un "Réquiem" per a orquestra, orgue i coro, 2 per a violoncello i piano, 5 per a violí i piano i altres obres per a cambra.

Joan Moll: 'Un oblit injust'

Joan Moll, gran pianista mallorquí, ens ha rebut a casa seva. El motiu d'aquesta entrevista, realitzada al seu estudi, no és aquesta vegada els seus concerts arreu del món sinó per parlar del músic inquer Antoni Torrandell que ell ha contribuït a popularitzar a Espanya i a l'estranger i que per a ell és un dels músics més internacionals de les Illes.

-El fet d'haver fet un disc amb interpretacions teves d'obres de Torrandell, suposa una especial predilecció per aquest músic?.

-Evidentment. Jo he investigat molt tot allò referent a compositors mallorquins i aquest dedicat a obres de Torrandell és el tercer disc meu sobre música de les Illes".

-Es pot adscriure l'obra de Mestre Antoni a qualche moviment artístic o escola?.

- "Ell es un post-romantic de lliure inspiració. Encara que té algunas obres basades en música popular mallorquina, quasi tot és de lliure inspiració. Es un post-romàntic amb influència de l'escola francesa de Cesar Frank".

-A quina altura es troba la seva obra a nivell artístic?.

- "Sense arribar a ser un gran monstre com Beethoven o Mozart, es digne de tenir en compte. Sense cap dubte és un dels millors compositors mallorquins i entre els espanyols és una figura molt important del moviment post-romàntic".

-Creu que en Torrandell havia estat oblidat?.

- "Ha estat injustament oblidat iestic molt content d'haver contribuït a donar-lo a conèixer als mallorquins, a Espanya i fora d'Espanya. Consider que la seva figura s'ha recuperada. Ara a Madrid està previst estrenar el "Réquiem", una de les seves obres més grandioses".

-Que pensa d'aquest homenatge que ha organitzat l'Ajuntament d'Inca?.

- "Crec que l'intenció dels organitzadors és la de mostrar la varietat de l'obra de Torrandell i això permetrà donar a conèixer a un mateix públic obres orquestrals, pianístiques i corals. Estick molt content que Na Colette Truyol toqui a aquest homenatge perquè ella va estudiar obres amb el mateix compositor la qual cosa és un motiu importantíssim, a més del fet familiar de ser la seva nora, hi ha també el fet musical.

En definitiva, crec que aquest homenatge és un acte de justícia".

-Per què no participa a aquest homenatge si la seva presència s'anunciava en un principi?.

- "Si ho anunciaren va esser sense comptar amb jo. No havia promés res. Me serà absolutament impossible acudir ja que tenc massa compromisos i la composició que en principi volia interpretar és molt complicada i requereix moltes hores d'assaigs".★

Joan Ramis

Uno!

FIAT
HISPANIA

PRESENTACIO OFICIAL

dimarts 15 novembre

Exposició - Stand **FIAT**

Plaça Mallorca

DISTRIBUIDOR OFICIAL

MAQUINARIA AGRICOLA
E INDUSTRIAL

CENTRAL
Avda. General Luque, 131
Tels. 50 14 35 y 50 14 04
INCA (Mallorca)

AGROQUIMICOS
Shell

CÁNAVES COMERCIAL, S. A.

REPARACIONES Y RECAMBIOS:
TALLERES CÁNAVES
Avda. General Luque, 84
Teléfono 50 02 93
INCA (Mallorca)

Delegación en IBIZA:
Barrio Ca Na Guasca
Apartado 96
SANTA EULALIA - Ibiza
Delegación en CAMPOS

plana

verda

Com tots els animallets, l'home en els seus orígens aniria pel món regit pels instints.

Un bon dia, comença a guiàrses mitjançant raonaments. Era l'inici de la intel·ligència, amb ella es podria conquerir la terra, es podria començar l'escalada del domini i transformació de la naturalesa, adaptant-la al benestar de l'home.. Era el camí de la felicitat.

L'escalada, que en un principi seria lenta, es va fent més forta de cada vegada, ja hem arribat a la lluna... però ves per on, tampoc allà no hi hem trobat la felicitat. Es més. Pareix que així com més correm, més enfora d'ella ens feim, com si duguessim la direcció equivocada.

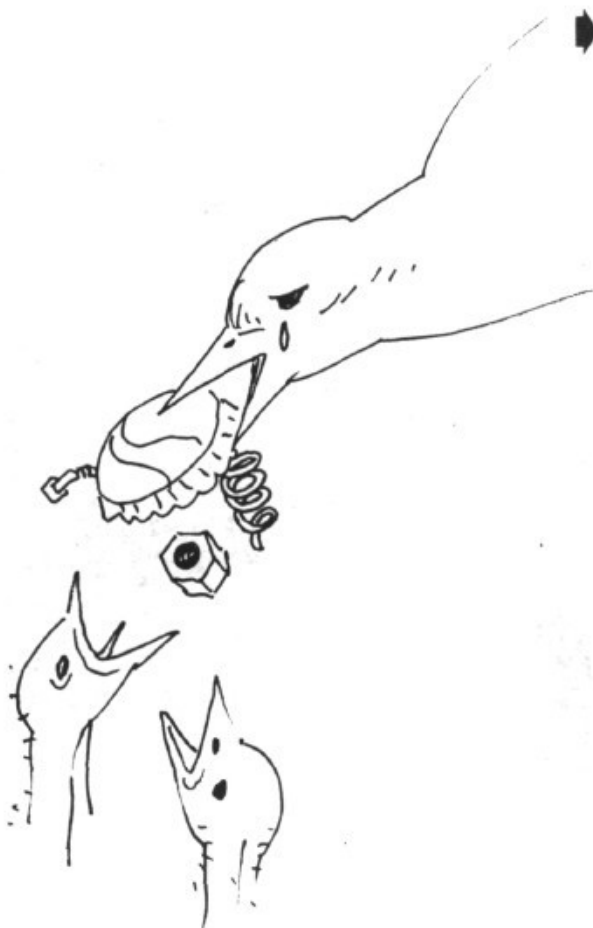
Aquest sentiment no és nou, aquest sentiment acompanya l'home des del dia que deixà d'esser l'animallet de la selva. I això és així, fins al punt de recordar la nostra sortida de la naturalesa com a L'EXPULSIÓ DEL PARADIS TERRENAL, i a la feina de la gran escalada del domini i transformació de la naturalesa, como EL CASTIG DEL PECAT ORIGINAL.

Potser, per a alguns de nosaltres, això del pecat original nos sonara a menjar una poma. Bé... podria esser que el pecat fos per haver adquirit EL FRUTO DEL ARBOL DE LA CIENCIA. Són moltes les formes d'escriptura primitiva, que per posar home, pintan un arbre, i el fruit d'aquest arbre de ciència, no pot esser res pus que un cervell pensador. Bé, deixem la bibliaficció, anem a l'hora d'ara, que perilla que passem l'article, i no ens adonem del per què del títol: SENSIBILITAT.

Un exemple qualsevol: l'any 1.960, els països pescadors, calcularen que es podrien pescar arengades d'una manera indefinida, si no es passava de vuitcentes mil tones anyals. Els anys següents se'n pescaren dos milions, avui és un peix escàs, ja no és pot arribar a les 200 tones per any.

A què ve ara això de les arengades? Què tenen a veure les arengades amb la sensibilitat?.

Ja ho he dit. Era un exemple qualsevol, un exemple com n'hi hauria a milers per entrar en materia, i donarnos a entendre, que ens hem estat formant amb una concepció desenrotllista, tenim totalment atrofiada la sensibilitat per sentir el pols del món, no podem comprendre que la llei de la selva no és el caos, sinó el conjunt de normes més perfectes que existeixen. Amb milions i milions d'anys, aquestes lleis han duit al nostre planeta a ser una explosió de verdor, de vida, de bellesa, d'harmonia... i amb uns pocs anys de domini de la intel·ligència, com hem deixat el món?..., mirem Mallorca per no anar més enfora, on es aquella pau? aquella tranquil·litat? aquella harmonia amb l'entorn?... aquells camins alegrats pels carros, ombretjats pels arbres de les moreres, avui són autopistes. Aquells molins alegres ja no troben l'aigua dins el pou, aquesta es fa endins, surt salada. Els nostres turistes d'abans: a l'estiu, les guatleres, tórteres, oronelles. A l'hivern torts, ropits, juies, titines... cada vegada són menys els que ens vénen a veure. Però és igual si no vénen ells, vénen, i en quantitat, els alemanys, inglesos, francesos... i això és negoci, negoci rodó. Ja no necessitam el bosc per als antics visitants... Ido, foc al bosc!...allò que necessitam són

hotels, molts d'hotels, quants més, més negoci. La mar no és per als peixos, és per els nostres turistes, un poquet de brutor a la mar no fa res, encara que sigui merda, mentres les notres terres es moren mineralitzades, per falta de matèries organiques, la calor les calcina, agonitzen amb la sequera, fins i tot el clima ha renegat de nosaltres... jo no ho sé, això és un bordell.

Es fa necessari un crit per despertar, és l'hora del canvi de mentalitat. Per aquest canvi no basten normes, estudis, lleis... és més, goçaria dir bona nit, roqueta! si ho hem d'adobar per aquest camí.

L'únic camí viable és el del canvi de mentalitat, la gent necessita sensibilitat, per entendre les delicades i complexes lleis de la naturalesa. Aquesta sensibilitat és la que voldríem despertar amb aquesta PLANA VERDA, que feim comptes publicar, mentres duri la nostra revista. Si és que considerau que val la pena, la plana i la revista. Adéu!.

Biel Serra Vich

[*lenceria y*
corseteria]

ROSELLA

carrer major, 20

inca

bordados a mano

[*y a máquina*]

THE SHOE
LOTTUSSE
TRADE-MARK

Guantes.

DISEÑO LOTTUSSE.

MUCHOS PASOS POR DELANTE.

2001, cita a inca

Des dels límits de la galaxia s'aproparen a l'aero-parking d'Inca les naus que retornaren al planeta terra després d'uns mil.lenis d'absència.

Quan en aquest planeta tothom pronosticava, com a inevitable una guerra nuclear que acabaria amb el darrer vestigi de vida possible, la ciència va fer el prodigi, les superpotències d'aquell -ara gairebé oblidat 1.983- decidiren traslladar les nacions que el formaren a altres astres de la galàxia, ja que els transports i l'adaptació al medi s'havien resolt satisfactoriament.

Una associació anomenada "Les Nacions Unides" -els nostres historiadors no han conseguit entendre el per què- s'encarregà de distribuir l'univers entre totes aquelles nacions. Es produí una discussió que quasi féu trabucar aquell projecte, quan els russos i els americans començaren a discutir quin era el que s'havia de quedar amb el planeta terra. Un congressista proposà que se'l jugassin a una partida de bolles, era un tal Rome- rales; la seva proposta fou contestada per monsieur Lancom, que, amb l'al.lega- ció de què per a bolles les del seu país -fins aleshores no havia dita aquesta boca és meva- la contesa s'havia de diri- mir en una pista de petanca. Aquesta tampoc no fou de l'acceptació general, ja que el senyor Lavilla, aleshores dele- gat de l'OFUS, digué que la millor solu- ció era jugar-se-la a cara o creu. Així, d'una manera successiva anaren sortint ponències alternatives, però no n'hi havia cap que satisfés a tothom.

Sembla ésser que a part d'emprenyar, ni russos ni americans tenien gaire inter- és en quedar-se amb el planet blau, des de les seves noves bases seguirien, de totes maneres, fiscalitzant l'Univers i les riqueses que quedaven a la terra, ja que aquestes no tenien gaire importàn- cia.

Es fixà un termini de dos anys -anys dels de veritat, aquells si que eren anys!- per efectuar el trasllat.

En el planeta terra quedaven alguns grups dissidents dels quals només en record alguns de l'estat espanyol; on es troba el meu país, i en aquest lloc paradisiac que és avui Inca. Quedà un grup dedicat a la "commedia del arte" que celebraven akelarres que ells anome- naven religiosos i el major encís dels quals eren els cànctics denominats grego- rians.

Un grup de comerciants d'Andorra -principat vesí- també es resistia a partir, però acabaren claudicant i parti- ren, temps després, cap al planeta Ando- rra-2.

En aquell lloc anomenat Inca hi havia un revista -Raiguer- la inquietud màxima de la qual era la bellesa, l'art, la cultura i que veieren en l'abandonament del món la possibilitat de convertir aquell poble, degradat per tot tipus de contaminacions i barbàries la ciutat somniada. Només comptaven amb llur il.lu- sió i força que la incipient cibernètica els havia llegat.

Aquell matí de dia 17 de novembre començaren a arribar naus de diferents zones espacials. Un dels seus tripulants ens fa un petit relat; llegiu-lo si us plau.

ZVUK BUDILICE GA JE IZVUKAO IZ DUBOKOG SNA. POGLEDA NA SAT I VIDI DA JE DANAS DAN KAD MORA IĆI U JEDNO MJESTO KOJE VEO GODINAMA POSJECUJE.

DIGNUO SE I SPREMIO DORUČAK, ONE TA- BLETE OD TROMBLONA BILE SU DIVNE IS MJEŠ- AVINOM FLOREXTREPTO STVORILE SU ZAVIDAN DORUČAK. MALO KASNIJE DO NJEGA JE DOPRO PRIGUŠEN ZVUK ROBOTA X-23. BIO JE TO ROBOT KOJEG JE KUPIO U KRNICI-II I USPR- KOS SVOJOJ STAROSTI NIJE ČINIO PREVELIKU BUKU. MEMORIA BI PONEKAD ZAKAZALA, IMALA JE SAMO PET MILIONA PODATAKA, ALI NJEGOVA EKONOMIJA SA VEOMA MALOM POTROŠNOM GORI- VA STAVL, ALA JE SVE TO U SJENU I ON JE BIO ZADOVOLJAN DOBRIM POSLOM KOJI JE PREDSTAVL, ALA N EGOVA KUPNJA.

DOK JE PAKOVAO SVOJE STVARI X-R3 JE PRESAO U GARAŽU I STAVIO U POGON STARU RAKETU SS-22. UŠAVSI U SS-22 OPAZIO JE MNOŠTVO SVIJETLA KOJA SU OSVJETLAVALA KABINU. PROVJERIVSI DA JE SVE U REDU ZATVORIO JE KABINU I POLAKO SILAZIO DO PISTE. NAKON PAR TRENUTAKA RAZVIO JE BRZINU VEĆU OD SUJETLOSTI I POČEO SE PRIBLIZAVATI STARIOJ PLAVOJ PLANETI. ČEKAUŠI DOZVOLU ZA SLIJETANE SITUIRAO SE U ZEMLINOJ ORBITI. ZA PAR TRENUTAKA DOBIO JE DOZVOLU I SPUSTIO SE NA AERO- PARKING INKA. DOBRO POZNATI GRAD IZGLEDAO JE VEOMA ŽIU U SVEČANOM RUHU. U TOM TRE- NUTKU MISLIO JE DA VRIJEDI ČITAVE GODINE BITI U EDSPERIMENTALNOM CENTRU I ČEKATI 17. NOVEMBAR DA SE SPUSTI NA ZEMLU NA DAN SLAVLJA. UBRZO SE IZGUBIO U MNOŠTVU.

GLAVNI KOMPJUTER DAO JE, KAO POSJETIO- CU BROJ TRI MILONA KOJI JE PREDSTAULAO NOVI REKORD.★

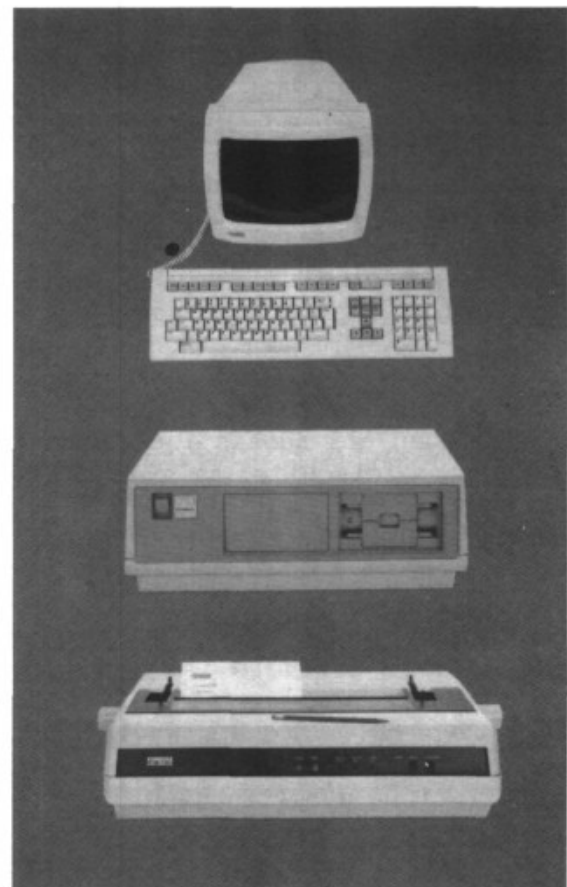
EURO-INFORMATICA

EQUIPOS DE GESTION PARA PEQUEÑA Y MEDIANA EMPRESA

ALTOS SERIE 5-8000

DIGITAL RAINBOW 100

VENTA DE ORDENADORES

ALTOS, DIGITAL, APPLE, ETC...

SOFTWARE

ANALISIS Y PROGRAMACION (STANDARD Y A MEDIDA)

ACADEMIA

PROGRAMACION BASIC

EURO INFORMATICA
Avda. Conde Sallent, 1 Ppal. 1.
Tel. 21 29 11
PALMA DE MALLORCA

PROXIMAMENTE APERTURA SUCURSAL
EN INCA

la nostra cuina

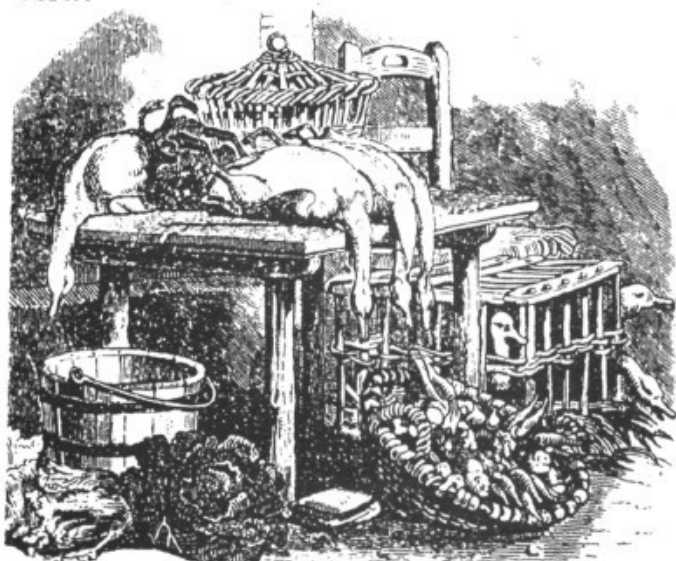
A. Mercader

Ni som especialistes en gastronomia ni tampoc pretenem amb aquest escrit "sentar càtedra". Tan sols hem volgut reflectir unes impressions i parlar un poc de la nostra cuina d'ara, de tardor.

L'Arxiduc Lluís Salvador al seu "Dien Balearen" comenta que la cuina mallorquina és pobra, com la mediterrània en general, després fa unes disquisicions on comenta com s'alimentaven els mallorquins de fa cent anys i busques, bàsicament a base de llegum i sopes amb verdures segons l'època de l'any i recalcant les limitacions de la nostra cuina.

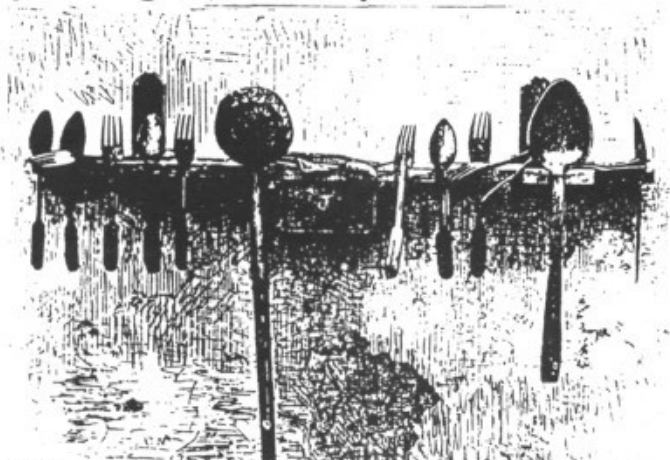
Després d'haver fullejat uns quants llibres de cuina mallorquina pensam que no és tan pobra com diu L'Arxiduc. Hem vist receptes dignes de les cuines més treballades d'Europa, plenes de refinaments barrocs. També hem comprovat com la majoria de plats, avui dia ja no es fan a les cases de manera quotidiana i moltes, ni tan sols als cellers o restaurants. S'han perdut cents de receptes de plats salats i sobretot de dolços, ja que a l'actualitat practicament ha desaparegut la cuina dolça de les cases.

Tal volta quan sa cuina mallorquina cobra el seu esplendor és a aquest temps, després de les collites, a la tardor-hivern.

En Josep Torrens no està d'acord amb aquesta impressió, ell pensa que la cuina mallorquina és digníssima de cap a cap d'any. I veritablement ho demostra al llarg de més de trenta anys de regentar un dels cellers amb tradició més rànica d'Inca; l'únic que fou distingit amb la "Medalla al Mèrit Turístic", ens referim, com podeu suposar al Celler de Can Amer.

Entre aromàtics plats de llom amb col, greixoneras de pomes al forn i coques de gató, ens ha parlat del seu amor

a la cuina tradicional, de la seva lluita per mantenir amb la màxima puresa les antigues receptes mallorquines. -"Ara intentam fer una recopilació de receptes, que un dia, no frissam, serà un llibre d'autèntica cuina mallorquina"- . També ens comenta que la confecció de tots els plats que ofereixen als clients, nombrosos i coneixedors de la casa quasi tots, es fan amb productes de primera qualitat i mallorquins.

Dª Antònia Cantallops, la seva senyora, és la cuinera, i ens diu que cuiners de restaurants i hostals de cinc estrelles han fracassat intentant fer plats mallorquins. ¿Quin és el secret?, tal volta tenir a les mans l'herència, l'encís de les cuines senyorívoles de la Mallorca de l'antigor.

La cuina mallorquina, tal volta, pateix una crisi quasi definitiva, arribarà un dia en que cellers com aquest seràn només una reliquia, ¿ja ho són?. Uns dels motius que ens donen és que la cuina de Mallorca és lenta, du molta de feina i la gent cada dia s'entreten menys dins la cuina. Altres motius poden ser que hi ha molts pocs cuiners bons, també ens afegeixen que mentres hi hagui paladars educats, gent que sàpiga menjar, la cuina mallorquina existirà.

Ens diu que el plats estrelles d'ara, són, sense cap dubte, el tord amb col, llom amb esclatasancs i llom amb col. I vins?, -li demanan- "Nosaltres abans també feiem el vi a casa, ara ja no, encara que mantenim les botes en bon estat perquè a qualsevol moment les poguem emprar de bell nou" -"Així i tot tenim reserves de vi mallorquí, concretament Franja Roja dels anys 53, 70, 74 i 78, que crec que són els millors, també tenim una bodega amb grans reserves, fins i tot collites del 28, d'aquests vins, alguns estan adisposició dels clients". ★

un lloc entre els rebels

En el camí de les solitàries lectures

Després d'un breu i reconfortant viatge a Menorca vaig esmerçar de nou l'empolsinat concepte de rebel·lia. Acabava de sortir d'una circumstancial etapa de la meua vida i, obert a tot, em vaig deixar envair per la puresa dels meus orígens. Necessitava que un fibló de aire gèlid m'atupàs al bell enmig del rostre, alenar fonament, sentir-me lliure, com si la suprema ignorància de l'entorn més immediat, aquesta societat absurda, sovintment podrida, esclerotitzada, molt de pics esquizofrènica i fracassada, que, malgrat tot, se sap immersa en un carreró sense sortida, no existís de veritat.

Em calia situar el meu ser en un racó sota el sol, en algun lloc del camí, tal vegada en un nou horitzó, devers la plenitud total, a la vora de l'autodeterminació, en els acollidors habitacles dels rebels.

Fou amb aquestes idees dins el cap que vaig penetrar en els universos que des de sempre van pul·lular pel meu redós. Vaig escoltar amb infinita paciència els mons autònoms que d'ençà la infantesa em van intentar la fugida veloç i arriscada, els vaig violar tot d'una que gosaren resistir-se'm i els vaig fer l'amor d'esma, per davant, per darrera i de tortellam.

Tanmateix, sense l'atenta lectura de Jack Kerouac no hagués pogut deambular tan lúcidament per les àrides penínsules del record, vers els meus orígens, per la pròpia rebel·lia que s'assonà en mi prop del 1.956, potser un any després d'haver-se publicat la novel·la "On the Road", i que ara reviscola en mi amb més força que mai, amb tanta fúria que em sobta. Vull recordar, així mateix, que "On the Road" convulsionà la societat nord-americana de postguerra i esdevingué l'inici de la generació "beat", d'aquell moviment que tanta d'influència havia d'exercir en la cultura dels Estats Units d'Amèrica, en la cultura anglo-saxona en general, juntament amb les obres dels poetes Ginsberg i Ferlinghetti. Aquella marxa intra-continental fou la seqüència cabdal de la primera gran rebel·lió del jovent de postguerra, una lluita fonda i cultural contra una societat superficial, mesquina i estàtica i d'un ordre establert caduc i injust, destinat al fracàs. Fou, en definitiva, una mena

d'iniciació a la revolució cultural d'occident. El temps, en efecte, els va donar la raó: el fracàs del sistema capitalista i del sistema socialista, de l'oest i de l'est, d'occident i d'orient, per a entendre'ns millor. El canvi total, magistral, a la fi!. Ni l'un ni l'altre sistema han assolit la llibertat, la justícia, l'autodeterminació dels individus i dels pobles, bases d'una certa felicitat de l'home i de les nacions que, segons Espriu, no poden ésser si no són lliures.

Davant una societat terriblement egoista, ignorant, envellida i, el que és pitjor, sense imaginació, Kerouac i els seus marxaires tornaren a llur refugi que mai no els havia traït i que, tal volta, degueren pensar aleshores, mai no havien d'haver abandonat. Kerouac fracassà, com també fracassà el Maig Francès, i es retirà a Lowell, on morí el 1.969.

Aquestes darreres vesprades, endinsant-me en la llarguíssima caminada de Kerouac i els seus seguidors, tots aquells joves lúcids que van recórrer Nord-Amèrica des de l'est fins a la costa oest, guaitant el Pacífic, he comprès que ens cal una joventut rebel, lúcida, que, en contra de l'esperit de l'esplèndida novel·la d'Oriol Pi de Cabanyes, "Oferiu flors als rebels que fracassaren" triomfin definitivament.

De tornada a la meua inefable galèxia, tot recte i tombant la tercera cantonada a mà esquerra, com diria Joyce, tot escoltant adés "La Incompleta" de Schubert, adés Titan i la Wo Schönen Trompeten Blasen de Malher o la simple i deliciosa Rapsòdia Hongaresa número 2 de Liszt, m'he adonat de la "minoría-minoritària" de joves rebels, inconformistes i disposats lúcidament a cercar una sortida.

He comprès que els meus accidentats viatges pel continent de la memòria em duen a un lloc ben concret sota el sol, entre tots els rebels, si és que hi cap i encara m'hi volen.★

Jaume Armengol i Coll
31 d'Octubre de 1.983

LLIBRES

EL NOMBRE DE LA ROSA

Umberto Eco Ed. Lumen-82

Guiats de fray Guillem Baskerville ens entroduim dins el món monàstic del segle XV. Una novel·la gòtica, amb un gran fons filosòfic s'uneix a una trama policíaca digna del millor Holmes. Les estranyes morts que esdevenen a l'Abadia ens mostren la societat, preocupacions i problemes de l'època.

Umberto Eco, nat al Piemont, Itàlia, és professor de la Universitat de Bolonya. Té publicats diversos llibres de semiòtica, ciència en la que està considerat la màxima autoritat mundial.

CREACION

Gore Vidal Ed. Edhasa-82

Ciro Epitama, ambaixador del rei Darío a l'Imperi Persa, que s'estén des de la Mediterrània fins a la India, ens conta els seus viatges per la llegendària Xina on la inquietud del viatger, no cerca només comerç i riquesa, sinó unes respostes filosòfiques a uns problemes morals i intel·lectuals enfrontant teories Budistes i Socràtiques.

Obra molt documentada i de gran habilitat, ens ofereix una estimulante mostra d'una època fonamental per a la Humanitat en la qual va sortir a llum Buda, Confuci, Sòcrates i Pericles.

Gore Vidal, nat a Nova York, té publicades diverses obres de les quals s'han traduït al castellà Juliano el Apostata i El Juicio de Paris.

PANORAMA AMB DONA

Miquel Angel Riera Ed.62

Miquel A. Riera ens dona amb aquesta darrera novel·la, Panorama amb dona, una digna continuació de la temàtica narrativa que inicià, ja fa alguns anys, amb Andreu Milà i en ella retrobam la rotunda, ferma i alhora delicada prosa d'un novel·lista que coneix bé el valor de les paraules.

Aquesta vegada l'autor es situa des del punt de vista d'una dona, feta tota ella de saba de la terra, i gràcies a ella, na Biela de Sa Vinya Nova, ens mostra l'entramaliat teixit de la mort i la crueltat durant la guerra civil a Mallorca, vist des del caire dels vençuts.

Miquel Angel Riera, nat a Manacor, és autor de les novel·les Fuita i martiri de Sant Andreu Milà, Morir quan cal i L'endemà de mai i del llibre de narracions La rara anatomia dels centaures. Com a poeta, ha escrit els llibres Poemes a Nai, Biografia, Paràbola i clam de la cosa humana, La bellesa de l'home i Llibre de benaventurances. ★

morgana

dibuixos de

natalie

drache

Espirafocs

LLIBRES — PAPERS — EXPOSICIONS

BISBE LLOMPART, 127

TEL. 50 25 35 — INCA

dites

- Es fred d'Octubre mata l'oruga.
- P'es Novembre cava i sembra.
- Quan l'Octubre està finit, mor la mosca i el mosquit.
- Quan l'Octubre fa la fi, Tots-Sants és es dematí.
- Santa Catalina, un mes afina.
- Si p'es Novembre trona, sa collita será bona.
- Per Sant Simó, mor sa mosca i es moscó.
- Per Sant Narcís, cada mosca val per sis.
- Per Sant Narcís, piquen de sis en sis.
- Pel Pilar el tord ve i l'oronella sen và.
- Per Sant Lluç, mata es porc i ençata es cup.
- Sant Andreu, un mes breu.

MODA
TARDOR - HIVERN /84

Victory

..sabatesbosses

.cinturons

c/ campana 4

- Tel. 500624

INCA

SKIMO

boutique
infantil

BORN, 6 TEL. 501405

INCA

RADIO BALEAR

· INCA ·

MAKOS

Moda lleugera
calçats per infants

BISBE LLOMPART, 98

INCA

S'APAGA ES LLUM...

En aquest especial que dedica RAIGUER en el seu primer número al Dijous Bo, no podem deixar de costat el fer una referència al Cine-Club A.C.I.C., una de les institucions culturals inqueres que després de dotze anys de treball ha iniciat la seva 13 temporada i ho va fer amb la projecció de la pel·lícula de Michael Apted, QUIERO SER LIBRE (Coal Minner's Daughter) que interpretà magistralment Sissy Spacek. Així mateix el passat dia 7 se va projectar la pel·lícula de Luis Buñuel, en homenatge ben meregut al director aragonés, que morí el pasat Juliol a Mèxic, EL DISCRETO ENCANTO DE LA BURGUESIA, que contava amb la presència de l'actor Fernando Rey. Pel·lícula polèmica i àcida sobre la burgesia, a la que Buñuel ha retratat en tantes d'ocasions i sempre amb la particular visió d'aquest estament social al que sempre ha criticat. Com deim un merescut homenatge a Luís Buñuel. Curiosament les dues primeres pel·lícules projectades han estat Oscar del cine americà, la primera dins l'apartat de la millor actriu i la de Buñuel com a millor pel·lícula estrangera.

El proper dilluns dia el Cine-Club A.C.I.C. continuant amb les seves activitats projectarà la pel·lícula de Jacques Tati, PLAY TIME, una sàtira a la societat moderna que l'actor-realitzador francès va dirigir l'any 1.967, que podem dir que és la culminació de la seva carrera. Tati mort a l'any 1.982, ha dirigit també JOUR DE FETE (1.947), LAS VACACIONES DE MR. HULOT (1.958), MI TIO (1.960), PLAY TIME (1.967), TRAFICO (1.970) y PARADE (1.974).

Una altra cosa és la situació econòmica del Cine-Club, malparada des de fa anys i que sembla no tenir solució, els dèficits obtinguts anualment i l'amenaça de que cada any serà igual embruten el panorama i el futur del Cine-Club. Sembla que a la gent no li interessa l'activitat cine-clubista i passa sovint d'ella. Així i tot no es pot culpar als socis que un any sí i s'altre també acudeixen a les projeccions.

Per tant i tenint en compte les activitats dutes a terme durant aquets dotze anys de cineclubisme a Inca, és necessari per part dels aficionats al cine una ajuda unànim, ben segü que si se'l recolza suficientement el cine-club no morirà.

b. amer

Amb motiu de la Fira del DIJOUS BO, a la nostra ciutat i més concretament al Mercantil Cinema, s'exhibeix un nou programa especial de ROCK, que inclou dues pel·lícules, de gran interès, una de les quals es EL MURO (The Wall), una superproducció d'Alan Parker (director de "El Expreso de medianoche"), en col·laboració amb el grup rock Pink Floyd i basada en l'àlbum del mateix títol.

Narrar la pel·lícula o cercar-ne el seu fil conductor és una feina quasi impossible ja que són possibles, almenys tres lectures diferents: la purament visual, o sigui, disfrutar la catarata substanciosa d'imatges a-vassalladores que flueix des de la pantalla; la simbòlica (els símbols, efectivament, hi apareixen tot seguit, a la pel·lícula) i per acabar, la de "meditació" sobre el missatge que se'ns ofereix.

La profunditat psicològica, l'asprivesa de les imatges i el seu vertiginós ritme, converteixen la pel·lícula en un autèntic viatge al·lucinant través de la química cerebral del seu protagonista.

De tot això junt, en resulta una obra polèmica, tot un èxit per a Pink Floyd i per al director, Alan Parker. Un film que s'ha de veure, endefinitiva.

P. REUS

passatemps

Horitzontals.

1. Consonant. Interjecció. Para, immobilitza. 2. Màxima autoritat eclesiàstica. Dia següent a una fira. Prefix negatiu. 3. Exposició que hi ha sempre al Dijous Bo. 4. Cinc en números romans. Amag. Lletre grega. Consonant. 5. Monarca. Pronom demostratiu. Nota musical. 6. Ninguna cosa. Símbol químic del bor. Símbol químic del cobalt. Instrument per filar i debanar el que s'ha filat. 7. Aparella, ormeja. Púlpit. 8. Sigles de "Unió Liberal". Una altra exposició propia del Dijous Bo. Consonant. 9. Hisenda, bens, mota. Utilització. Pare del pare.

Verticals.

1. Símbol químic del fòsfor. Cinc en números romans. Ronc. 2. Ramell. Relleix, part plana d'una escala, pendís... 3. Dona del pagès. Consonant. 4. Color groc verdós que sol utilitzar-se per confeccionar robes militars. Lletres del mot "ribella". 5. Primera vocal. Vocals en diftong. Nom propi masculí. 6. A Inca n'hi ha tres diumenges abans del Dijous Bo. Campió. 7. Un dels oceans. Pronom

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												

personal. 8. En aquest moment. Ball de parelles semblant a la masurca però més lent. 9. Dolç nadelenc que comencem a menjar per les fires i el Dijous Bo. Déu egipci del Sol. 10. Vocal. Partícula carregada elèctricament. Extern, forani. 11. Part del riu prop de la seva desembocadura. Porten, menen. Consonant. 12. Prefix negatiu. Menjar de les fires i Dijous Bo fet principalment amb carbasat i panellets (també serveix per resar)★

solucions : n1

acuario

Garlanda
Jeans / Roba Esport

Garlanda

Biebe Llompart, 107

INCA - Mallorca

KOMIK

LA VACH QUI RI

el negrito sorprendido

DIBUIXOS: PEP FORTEZA

MIRA, NA CAROLINA, LA QUE HA GUANYAT EL PREMI A LA VACA MÉS GUAPA.

SI NO FOS PERQUÈ EN DEMANEN MASSA, JA LA FARIA MEVA, JA.

EN JOAN TRAVOLTEZ!

OOOH!

OH!

QUINES MAMOTES QUE TÉ!
LLET NO EN FALTA, NO.

JA-JA!

JE-JE!

LA CAROLINA SE

BWANA!

HA ESCAPADO!

AGATXUUU WELL TU DE FAYERK

IDEA: MARGA, PEP, CARME, PACO I PEP

moda pell

**Avinguda General Luque, 164 - Tel. 50 25 12
INCA - (Mallorca)**